

www.welcomeworkproject.eu

ПРАВО НА ПРАЦЮ В ДАНІЇ – ПОСІБНИК ДЛЯ БІЖЕНЦІВ

| ПРАВО НА ПРАЦЮ В ДАНІЇ – ПОСІБНИК ДЛЯ БІЖЕНЦІВ

Вступ

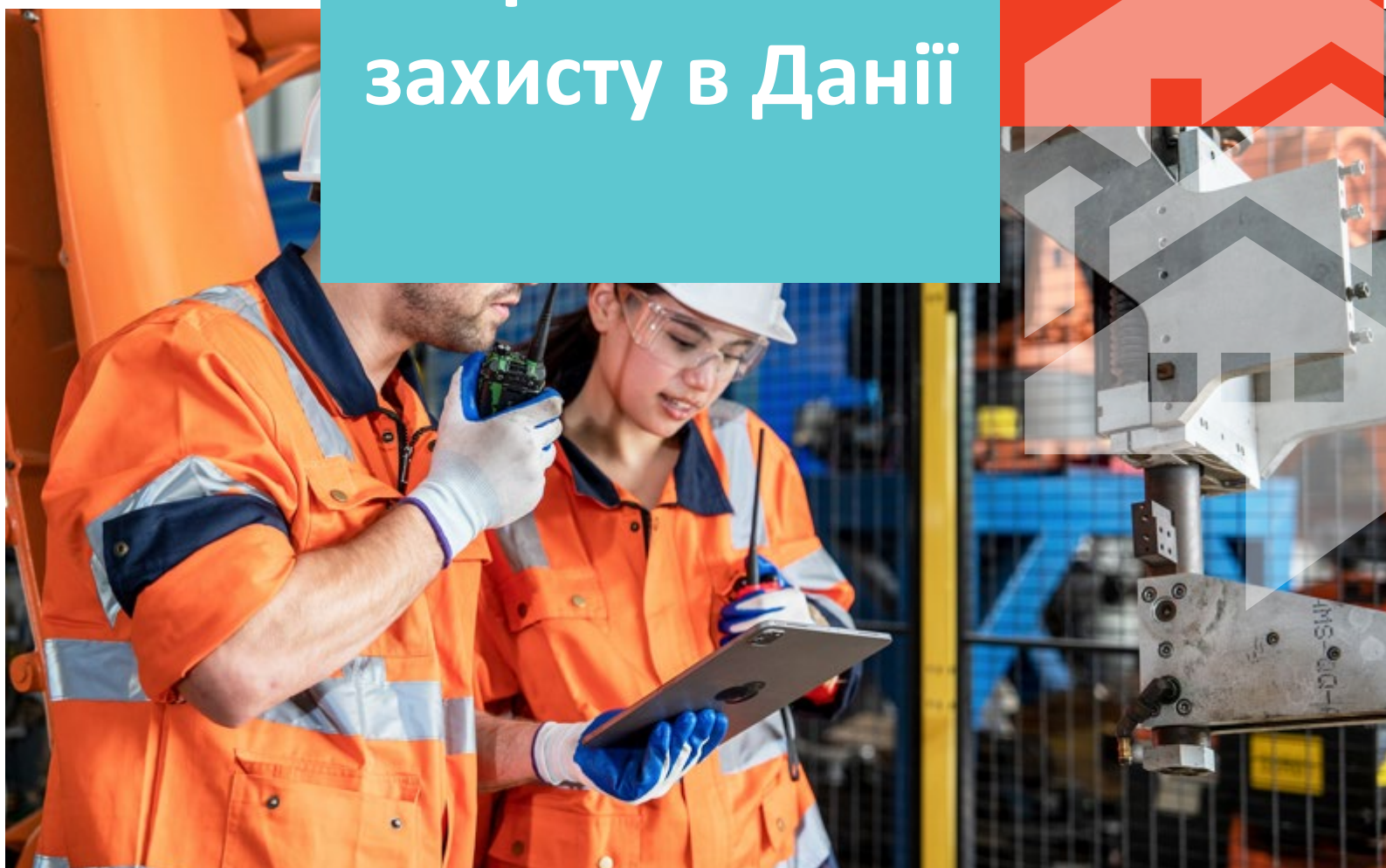
Цей посібник пояснює, хто може працювати в Данії, які документи вам потрібні, як перевірити свої права та які кроки необхідно зробити перед початком роботи. Він написаний для людей, які нещодавно прибули до Данії та перебувають під міжнародним захистом, тимчасовим захистом або все ще чекають на рішення щодо їхнього клопотання про надання притулку. Його мета – надати чітку, практичну інформацію, щоб ви могли зрозуміти свої трудові права та почати працювати легально та безпечно.

Данія пропонує кілька форм захисту людям, які втікають від конфліктів, переслідувань або серйозної шкоди. Кожна категорія захисту має різні правила доступу до ринку праці. Деякі люди мають право на роботу відразу після отримання дозволу на проживання, тоді як особи, які шукають притулку, повинні виконати певні умови, перш ніж їм буде надано дозвіл. Розуміння вашого точного статусу та відповідних документів допомагає уникнути затримок, гарантує дотримання датського законодавства та сприяє легшому пошуку роботи.

Ваше право на роботу в Данії залежить від документів, виданих вам Датською імміграційною службою або Датським агентством з міжнародного найму та інтеграції (SIRI). Роботодавці повинні перевірити ці документи перед тим, як прийняти вас на роботу, тому знання того, які дозволи ви маєте, та переконання в їхній дійсності допоможе вам безперешкодно розпочати роботу та уникнути юридичних проблем. Офіційні рекомендації: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB>

01

Розуміння різних видів правового захисту в Данії

| Розуміння різних видів правового захисту в Данії

Щоб легально працювати в Данії, ви повинні розуміти, який статус захисту ви маєте і які права він надає. Данія визнає кілька форм захисту для людей, які втікають від конфліктів, переслідувань або шкоди. Кожна категорія надає різні права, і ваш доступ до ринку праці безпосередньо залежить від виданого вам дозволу на проживання.

Статус біженця (статус за Конвенцією)

Якщо датські органи влади визнають вас біженцем відповідно до Конвенції про статус біженців 1951 року, ви отримуйте **дозвіл на проживання з правом на роботу**. Цей дозвіл дозволяє вам негайно влаштуватися на роботу та працювати в будь-якій галузі. Ваша картка проживання, видана Датською імміграційною службою, підтверджує вашу особу, легальність вашого перебування та ваші права на роботу.

Офіційні рекомендації щодо статусу біженця: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum/Convention-refugee>

Субсидіарний захист (статус особи, що перебуває під захистом)

Якщо ви не відповідаєте критеріям статусу біженця згідно з Конвенцією, але все одно стикаєтеся з реальним ризиком серйозної шкоди у вашій країні походження, вам може бути надано **додатковий захист**. Цей статус захисту також надає вам право на роботу в Данії. Ви отримаєте картку проживання, що підтверджує ваше право на перебування та роботу, і зможете почати працювати одразу після її отримання.

Більше про статус особи, що перебуває під захистом: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum/Protected-status>

Тимчасовий захист (проживання з обмеженням терміном)

У певних ситуаціях, таких як конфлікт або поширена небезпека у вашій країні походження, Данія може надати **тимчасовий захист**. Особи, яким надано тимчасовий захист, зазвичай отримують **дозвіл на проживання з обмеженням терміном дії**, що включає право на роботу. Цей дозвіл дозволяє вам жити та працювати в Данії, поки підстави для захисту залишаються чинними.

Інформація щодо тимчасового захисту: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum/Temporary-protection-status>

Особи, які шукають притулку та очікують на рішення

Якщо ви є особою, яка шукає притулку, і рішення щодо вашої справи ще не прийнято, ви не маєте автоматичного права на роботу. Особи, які шукають притулку, можуть подати заявку на **дозвіл на роботу** лише за умови дотримання певних вимог. Однією з основних вимог є те, що Датська імміграційна служба не повинна очікувати, що ваша справа буде розглянута швидко. Ви також повинні відповідати практичним вимогам, таким як проживання у призначеному житлі.

Якщо ви отримаєте дозвіл, ви можете працювати лише на роботах, затверджених владою, і ви повинні дотримуватися правил, пов'язаних з вашим дозволом. Інформація про роботу для осіб, які шукають притулку: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum/Asylum-centres>. Розуміння того, до якої категорії

захисту ви належите, допоможе вам дізнатися, чи можете ви працювати відразу, чи потрібно подавати заявку на дозвіл та які документи ви повинні пред'явити роботодавцю.

| Документи, необхідні для легальної роботи

Документи, які ви повинні пред'явити роботодавцю, залежать від типу вашого статусу проживання або захисту. Ваше право на роботу підтверджується дозволом на проживання, виданим Датською імміграційною службою (SIRI). Роботодавці зобов'язані за законом перевірити наявність цього дозволу перед тим, як прийняти вас на роботу.

Для визнаних біженців та осіб, які мають додатковий захист

Якщо ви маєте статус біженця або додатковий захист, ваша картка проживання підтверджує вашу особу, легальність вашого перебування та ваше право на роботу. Ця картка зазвичай видається незабаром після того, як ви отримаєте рішення про надання захисту. Вам не потрібен окремий дозвіл на роботу, а роботодавці повинні лише перевірити, чи є ваша картка проживання дійсною та чи не закінчився її термін дії.

Офіційні рекомендації щодо дозволів на проживання для біженців та осіб, що перебувають під захистом: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum>

Для осіб, які мають тимчасовий захист

Якщо ви маєте тимчасовий захист, ваш **дозвіл на проживання з обмеженим терміном дії** включає дозвіл на роботу. Цей документ підтверджує, що ви можете працювати в Данії протягом періоду вашого тимчасового захисту. Роботодавці перевіряють дату закінчення терміну дії та умови, зазначені у вашому дозволі, перед тим, як прийняти вас на роботу. Вам не потрібно подавати заявку на додатковий дозвіл на роботу.

Інформація про тимчасовий захист: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum/Temporary-protection-status>

Для осіб, які шукають притулку та мають дозвіл на роботу

Особи, які шукають притулку, не мають автоматичного права на роботу. Ви можете подати заявку на дозвіл на роботу лише за умови дотримання певних умов, зокрема якщо очікується, що розгляд вашої справи про надання притулку не відбудеться швидко. Якщо дозвіл буде надано, ви отримаєте **дозвіл на роботу, пов'язаний із вашим статусом особи, яка шукає притулку**.

Щоб працювати легально, ви повинні пред'явити роботодавцям:

- документи про статус особи, яка шукає притулку (видані під час реєстрації вашої заяви)
- ваш дійсний дозвіл на роботу для осіб, які шукають притулку

Без дозволу на роботу особи, які шукають притулку, не можуть працювати.

Рекомендації для осіб, які шукають притулку: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum/Asylum-centres>

Документи, що посвідчують особу, для всіх працівників

Усі працівники в Данії повинні мати можливість підтвердити свою особу. Роботодавці можуть попросити пред'явити:

- вашу картку проживання
- ваш паспорт або проїзний документ
- ваше національне посвідчення особи (якщо воно визнається данськими органами влади)

Ваш роботодавець повинен перевірити, чи відповідають ваша особа та права на роботу інформації, зазначеній у вашому дозволі на проживання.

| Як перевірити, чи маєте ви право на роботу

Якщо ви не впевнені, чи маєте ви зараз право працювати в Данії, ви можете підтвердити свій статус, перевіривши

свої документи та, за необхідності, звернувшись до органів влади. Ваше право на роботу завжди пов'язане з типом вашого дозволу на проживання або, для осіб, які шукають притулку, з вашим конкретним дозволом на роботу.

Перевірте свою картку проживання, якщо у вас є статус особи, що перебуває під захистом

Якщо у вас є статус біженця, додатковий захист або тимчасовий захист, у вашій **картці проживання** буде вказано, що вам дозволено працювати. Ця картка видається Датською імміграційною службою та підтверджує як вашу особу, так і ваше право на роботу.

Зверніть увагу на таку інформацію, як термін дії та формулювання, що вказує на доступ до ринку праці. Якщо ваша картка проживання дійсна та містить дозвіл на роботу, ви можете працювати без подання додаткових заяв.

Офіційні рекомендації щодо дозволів на проживання: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB>

Перевірте свої документи про надання притулку

Якщо ви є особою, яка шукає притулку, ваше право на роботу залежить від того, чи було вам надано **спеціальний дозвіл на роботу**. Особи, які шукають притулку, не мають автоматичного права на роботу. Ви можете подати заявку на дозвіл, якщо очікується, що ваша справа не буде розглянута швидко, і ви відповідаєте практичним вимогам, встановленим органами влади.

Якщо вам було надано дозвіл на роботу, у вас повинні бути:

- документи про реєстрацію як особи, яка шукає притулку
- дійсний дозвіл на роботу, виданий саме вам як особі, яка шукає притулку

Без цього дозволу ви не можете легально працювати.

Інформація про дозвіл на роботу для осіб, які шукають притулку: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum/Asylum-centres>

Перевірте термін дії ваших документів

Ваше право на роботу є чинним лише за умови, що ваш дозвіл на проживання або дозвіл на роботу є чинним. Якщо термін дії вашого дозволу закінчився або скоро закінчується, ви повинні якнайшвидше розпочати процедуру його поновлення. Недійсний дозвіл може призупинити ваші права на роботу до моменту видачі нового документа.

Зверніться до органів влади, якщо ви не впевнені

Якщо ви не впевнені у значенні своїх документів або в тому, чи маєте ви на даний момент дозвіл на роботу, ви можете звернутися до Датської імміграційної служби або Датського агентства з міжнародного найму та інтеграції (SIRI). Вони можуть підтвердити ваш статус і пояснити, які кроки, якщо такі є, вам потрібно зробити.

Контактна інформація: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/Contact-us>

| Що повинні робити роботодавці в Данії

Роботодавці в Данії повинні переконатися, що кожен працівник має законне право на роботу до початку працевлаштування. Їхні обов'язки різняться залежно від того, чи маєте ви дозвіл на проживання на підставі захисту, чи є ви особою, яка шукає притулку, з конкретним дозволом на роботу. Розуміння того, що роботодавці повинні перевіряти, може допомогти запобігти затримкам або непорозумінням під час процесу найму.

Якщо ви маєте статус біженця або додатковий захист

Якщо ви маєте статус біженця або додатковий захист, ваш роботодавець повинен перевірити вашу **картку проживання**, яка чітко показує ваше право на роботу. Додатковий дозвіл на роботу не потрібен. Після перевірки вашої особи та дозволу на проживання роботодавець може продовжити стандартний процес найму.

Інструкції щодо дозволів на проживання для осіб, що перебувають під захистом: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum>

Якщо ви маєте тимчасовий захист

Якщо ви маєте тимчасовий захист, ваш **дозвіл на проживання з обмеженим терміном дії** включає дозвіл на роботу. Роботодавці повинні лише перевірити, чи ваша картка проживання є дійсною та чи не закінчився її термін дії. Їм не потрібно подавати заявку на окремий дозвіл на роботу або отримувати спеціальне схвалення.

Інформація про тимчасовий захист: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum/Temporary-protection-status>

Якщо ви є особою, яка шукає притулку, та маєте дозвіл на роботу

Особи, які шукають притулку, можуть працювати лише за умови отримання **спеціального дозволу на роботу для шукачів притулку**. Якщо ви маєте такий дозвіл, роботодавці повинні перевірити два документи:

- ваші документи, що посвідчують статус особи, яка шукає притулку, та
- ваше дійсне дозвіл на роботу для шукачів притулку

Роботодавець повинен переконатися, що запропонована робота відповідає умовам, зазначеним у вашому дозволі на роботу, оскільки деякі дозволи обмежуються певними робочими місцями або видами зайнятості.

Поради щодо дозволу на роботу для осіб, які шукають притулку: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum/Asylum-centres>

Якщо ви є особою, яка шукає притулку, і не маєте дозволу на роботу

Якщо вам не було надано дозвіл на роботу, роботодавці не можуть законно наймати вас. Робота без дозволу може вплинути на розгляд вашої справи про надання притулку та призвести до юридичних наслідків як для вас, так і для роботодавця.

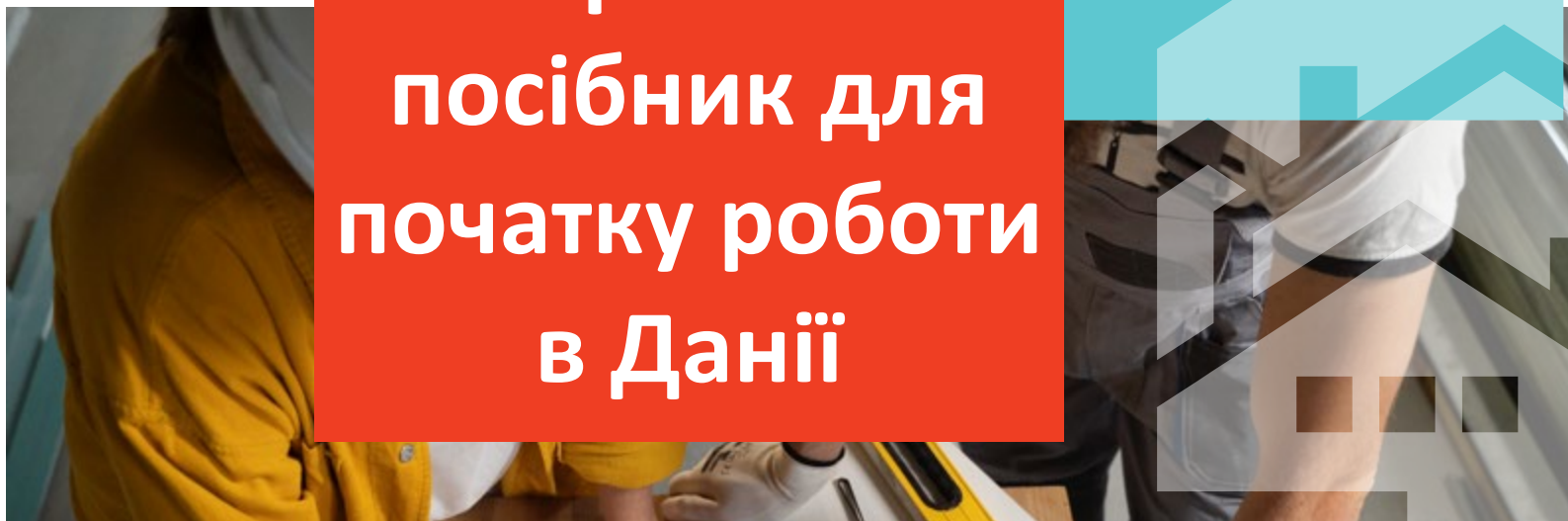
Загальні обов'язки роботодавців у Данії

Усі роботодавці повинні дотримуватися данського трудового законодавства незалежно від вашого імміграційного статусу. Це включає укладення письмового контракту, реєстрацію вас як платника податків, виплату заробітної плати не нижче встановленої для даної галузі та забезпечення безпечних умов праці. Умови працевлаштування регулюються колективними угодами і повинні дотримуватися щодо всіх працівників.

Інформація про данські правила працевлаштування: <https://workindenmark.dk/>

02

**Покроковий
посібник для
початку роботи
в Данії**

| Покроковий посібник з початку роботи в Данії

Початок роботи в новій країні може здаватися складним, але в Ірландії цей процес зазвичай є простим, якщо ви розумієте, які кроки потрібно зробити. Ці кроки стосуються біженців, осіб, які мають додатковий або гуманітарний захист, осіб, які перебувають під тимчасовим захистом, та шукачів притулку, які отримали право на роботу через шість місяців. Дотримання цього посібника допоможе вам належним чином підготуватися та уникнути затримок або непорозумінь із роботодавцями.

Крок 1 – Підтвердьте свій статус

Визначте, чи маєте ви статус біженця, додатковий захист, тимчасовий захист або чи є ви особою, яка шукає притулку. Біженці, особи, які мають додатковий захист, та особи, які перебувають під тимчасовим захистом, мають дозвіл на проживання, що включає право на роботу. Особи, які шукають притулку, можуть працювати лише за умови отримання спеціального дозволу на роботу для шукачів притулку. Загальні рекомендації: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB>

Крок 2 – Зберіть документи

Підготуйте документи, які потрібно пред'явити роботодавцю. Це може бути ваша картка проживання, дозвіл на тимчасовий захист або, якщо ви є особою, яка шукає притулку, ваші документи про надання притулку та дозвіл на роботу. Тримайте паспорт або проїзний документ під рукою для ідентифікації.

Крок 3 – Переконайтеся, що ваші документи дійсні

Перевірте дату закінчення терміну дії вашого дозволу на проживання або дозволу на роботу для осіб, які шукають притулку. Якщо термін дії будь-якого документа скоро закінчується, якнайшвидше розпочніть процедуру його поновлення, оскільки документ із закінченим терміном дії може призупинити ваші права на роботу.

Крок 4 – Подайте заявку на отримання податкової картки та номера CPR, якщо це необхідно

Усі працівники в Данії повинні мати номер CPR та податкову картку. Більшість осіб, які перебувають під захистом, отримують номер CPR після реєстрації в системі, але якщо ви ще не маєте такого номера, вам необхідно подати заявку. Без податкової картки ваш роботодавець не зможе правильно виплачувати вам заробітну плату.

Інформація про CPR та податкові правила: <https://lifeindenmark.borger.dk/>

Крок 5 – Надайте свої документи роботодавцю

Ваш роботодавець повинен перевірити вашу особу та дозвіл на роботу. Біженцям, особам, які мають право на додатковий захист, та особам, які мають право на тимчасовий захист, не потрібен додатковий дозвіл на роботу. Особи, які шукають притулку, повинні пред'явити свій дійсний дозвіл на роботу.

Крок 6 – Роботодавець завершує процес реєстрації

Перш ніж ви почнете працювати, ваш роботодавець повинен правильно зареєструвати ваше працевлаштування для цілей оподаткування та нарахування заробітної плати. Якщо у вашому дозволі на роботу для осіб, які шукають притулку, вказані конкретні умови, наприклад, конкретний роботодавець,

| Підтримка дійсності вашого статусу

Ваше право на роботу в Данії повністю залежить від вашого дозволу на проживання або, для осіб, які шукають притулку, від дійсності ваших конкретних дозволів на роботу. Якщо термін дії ваших документів закінчився або вони загубилися, ваші права на роботу можуть бути призупинені до вирішення цієї проблеми. Регулярна перевірка документів та їх своєчасне поновлення допоможуть вам уникнути перерв у працевлаштуванні.

Регулярно перевіряйте терміни дії документів

Перевіряйте термін дії вашої карти проживання або, якщо ви є особою, яка шукає притулку, вашого дозволу на роботу. Починайте процес поновлення заздалегідь. Терміни обробки документів різняться, і занадто довге очікування може призвести до тимчасової втрати прав на роботу. Рекомендується перевіряти вашу карту щомісяця, особливо якщо термін її дії закінчується протягом року.

Поновлення дозволів на проживання для біженців, осіб, що мають право на додатковий захист, та осіб, що мають право на тимчасовий захист

Якщо ви маєте статус біженця, додатковий захист або тимчасовий захист, ви повинні поновити дозвіл на проживання до закінчення його терміну дії. Ці дозволи підтверджують як ваше право на проживання, так і ваше право на роботу в Данії. Якщо ваша нова картка ще не видана, ваш роботодавець може попросити підтвердження того, що ви подали заявку на поновлення.

Інструкції щодо поновлення дозволів на проживання: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB>

Поновлення дозволу як особи, яка шукає притулку

Якщо ви є особою, яка шукає притулку, та маєте дозвіл на роботу, ви повинні переконатися, що як ваші документи щодо надання притулку, так і дозвіл на роботу залишаються дійсними. Якщо термін дії будь-якого з них закінчується, ваше право на роботу припиняється доти, доки ви не отримаєте оновлений дозвіл. Якщо ваша справа про надання притулку просувається або змінюються ваші умови проживання, вам може знадобитися повідомити про це імміграційні органи, щоб зберегти чинність вашого дозволу.

Інформація про дозволи на роботу для осіб, які шукають притулку: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB/You-want-to-apply/Asylum/Asylum-centres>

У разі втрати або крадіжки документів

Якщо ваша картка проживання, дозвіл на тимчасовий захист або документи про надання притулку загублені або викрадені, ви повинні повідомити про це та подати заявку на заміну якомога швидше. Роботодавці повинні мати можливість підтвердити вашу особу та право на роботу, тому важливо швидко замінити загублені документи.

Зберігайте цифрові та паперові копії

Корисно зберігати чіткі цифрові фотографії або скановані копії вашої карти проживання та інших документів. Хоча копії не можуть замінити оригінал, вони можуть допомогти при поновленні, повідомленні про втрату або поясненні вашої ситуації роботодавцю.

Оновіть свою адресу, якщо ви переїжджаєте

Якщо ви змінюєте адресу, ви повинні оновити свої дані в системі CPR. Важливі листи щодо продовження терміну

дії та рішень можуть надсилатися на адресу, зареєстровану в системі, тому оновлення ваших даних запобігає пропуску зустрічей або термінів.

Інструкції щодо адреси та CPR: <https://lifeindenmark.borger.dk/>

| Що робити, якщо ви змінюєте роботу

Зміна роботи в Данії, як правило, не викликає труднощів для осіб, які мають дозвіл на проживання на підставі захисту. Ваше право на роботу пов'язане з вашим дозволом на проживання, а не з конкретним роботодавцем, що означає, що ви можете переходити з однієї роботи на іншу без подання заявки на новий дозвіл, за умови, що ваші існуючі документи залишаються дійсними. Якщо ви є визнаним біженцем, маєте додатковий захист або тимчасовий захист, ваша картка проживання вже містить дозвіл на роботу. Коли ви починаєте нову роботу, вам достатньо пред'явити свою картку проживання та документ, що посвідчує особу, а ваш новий роботодавець заповнить стандартну реєстрацію для оподаткування та нарахування заробітної плати.

Для осіб, які шукають притулку, ситуація залежить від типу виданого вам дозволу на роботу. Деякі дозволи на роботу для осіб, які шукають притулку, дозволяють працевлаштування лише на конкретну посаду або у конкретного роботодавця. Якщо ваш дозвіл містить такі умови, вам потрібно буде подати заявку на оновлений дозвіл перед зміною роботи. Якщо ваш дозвіл на роботу не прив'язаний до конкретного роботодавця, ви можете змінювати роботу, доки дозвіл залишається дійсним, а ваш новий роботодавець перевіряє ваші документи про надання притулку та підтверджує, що дозвіл на роботу поширюється на нову посаду. Важливо уважно прочитати ваш дозвіл, щоб зрозуміти, які правила застосовуються до вас.

Коли ви переходите на нову роботу, ваш роботодавець повинен перевірити вашу особу та ваше право на роботу, перевібивши вашу картку проживання, дозвіл на тимчасовий захист або дозвіл на роботу для осіб, які шукають притулку. Потім він повинен зареєструвати ваше працевлаштування для цілей оподаткування так само, як це робиться для будь-якого іншого працівника. Якщо ви нещодавно поновили свої документи або чекаєте на видачу нової картки, ваш роботодавець може попросити підтвердження того, що ваша заявка на поновлення знаходиться на розгляді.

Якщо ви переїжджаєте на нову адресу під час зміни роботи, вам слід оновити свої дані в системі CPR, оскільки вся офіційна кореспонденція, включаючи нагадування про поновлення, надсилається на вашу зареєстровану адресу. Вказівки щодо оновлення ваших особистих даних можна знайти на сайті «Життя в Данії»: <https://lifeindenmark.borger.dk/>

Розуміння цих кроків допоможе вам уникнути затримок під час зміни роботодавця та забезпечить повну відповідність датському законодавству під час роботи.

| Типові ситуації та як з ними поводитися

Особи, які перебувають під захистом у Данії, часто стикаються з подібними питаннями під час підготовки до роботи або зміни місця роботи. Одна з найпоширеніших ситуацій — це коли роботодавець вимагає дозвіл на роботу, хоча ваша картка проживання вже містить право на роботу. Це може статися, коли роботодавці не знайомі з різними категоріями захисту. Якщо ви є визнаним біженцем, маєте додатковий захист або тимчасовий захист, ви можете пояснити, що ваш дозвіл на проживання сам по собі містить дозвіл на роботу, та скерувати їх на офіційний веб-сайт імміграційної служби для підтвердження. Зазвичай для вирішення ситуації достатньо показати вашу дійсну картку проживання.

Особи, які шукають притулку, можуть зіткнутися з іншими проблемами. Деякі роботодавці не впевнені, як працює система дозволів на роботу для осіб, які шукають притулку, або можуть не усвідомлювати, що працювати дозволяється лише певним особам, які шукають притулку. Якщо вам надано дозвіл на роботу для осіб, які шукають притулку, ви можете показати свої документи про надання притулку та сам дозвіл, які підтверджують ваше право на

працевлаштування. Якщо ваш дозвіл на роботу прив'язаний до конкретної посади або роботодавця, вам потрібно дотримуватися зазначених умов. Якщо ваш роботодавець все ще має сумніви, ви можете скерувати його до Данської імміграційної служби для отримання роз'яснень.

Інша поширена проблема виникає, коли документи втрачають чинність під час працевлаштування. Данське законодавство вимагає від роботодавців переконатися, що працівники мають дійсний дозвіл, тому ваш роботодавець може призупинити ваше працевлаштування, доки ви не поновите свою картку проживання або дозвіл на роботу для осіб, які шукають притулку. Щоб уникнути цього, важливо розпочати процес поновлення задовго до дати закінчення терміну дії. Якщо у вас є підтвердження, що заявка на поновлення подана, ви можете показати його роботодавцю, поки чекаєте на нову картку.

Люди, які переїжджають в межах Данії, також іноді турбуються, чи зможуть вони продовжувати працювати в новому місті. Доки ваш дозвіл на проживання або дозвіл на роботу залишається дійсним, ви можете працювати будь-де в Данії. Однак ви повинні оновити свою адресу в системі CPR, оскільки органи влади покладаються на вашу зареєстровану адресу для надсилання листів про поновлення або зустрічі.

Втрата документів — ще одна ситуація, яка може викликати стрес. Якщо ваша картка проживання, документи про надання притулку або дозвіл на роботу загублені або вкрадені, вам слід негайно повідомити про це та подати заявку на заміну. Поки ви чекаєте на новий документ, можливо, ви зможете отримати тимчасове підтвердження статусу, яке за потреби можна показати роботодавцю. Інформацію про заміну документів можна знайти на офіційному веб-сайті: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB>

Нарешті, якщо у вас є будь-які занепокоєння щодо умов праці, таких як оплата, робочий час або безпека, ви маєте ті самі трудові права, що й будь-який інший працівник у Данії. Ви можете звернутися за допомогою до данських органів праці або до організацій, що надають допомогу мігрантам та біженцям. Знання своїх прав та того, де можна отримати допомогу, гарантує, що ви зможете працювати безпечно та впевнено.

| Де отримати допомогу або додаткову інформацію

Якщо вам потрібна допомога з документами, правами на працю або статусом захисту в Данії, ви можете звернутися до кількох надійних організацій та офіційних служб. Ці ресурси допоможуть вам розібратися у ваших дозволах, вирішити проблеми з роботодавцями, поновити документи та безпечно реалізувати свої права.

Офіційний веб-сайт Данії з питань імміграції є найнадійнішим джерелом інформації про правила, поновлення та оновлення, що стосуються біженців, осіб, які мають додатковий захист, осіб, які мають тимчасовий захист, та осіб, які шукають притулку. На сайті наведено вказівки щодо дозволів на проживання, умов праці та відповідних процедур: <https://www.nyidanmark.dk/en-GB>

Ви також можете звернутися до **Данської імміграційної служби** та **Данського агентства з міжнародного найму та інтеграції (SIRI)** з питаннями щодо дозволів на проживання, їх поновлення та дозволів на роботу. Обидві установи відповідають за підтвердження вашого правового статусу та можуть пояснити, які документи вам необхідно мати для роботи.

Якщо вам потрібна допомога у розумінні ваших прав на роботі або якщо ви стикаєтеся з такими проблемами, як невивплата заробітної плати, нечіткі контракти або небезпечні умови праці, **Данське управління з питань робочого середовища** та **данські профспілки** можуть надати вам консультацію. Профспілки в Данії забезпечують потужний захист працівників і можуть підтримати вас, навіть якщо ви тільки-но вийшли на ринок праці.

Якщо вам потрібна незалежна консультація або підтримка, існує кілька організацій, які працюють з біженцями, мігрантами та особами, які шукають притулку. До них належать групи, що пропонують юридичні консультації, допомогу в працевлаштуванні та допомогу в орієнтуванні в данській системі. Вони можуть допомогти вам зрозуміти листи від органів влади, підготувати документи та вирішити питання, пов'язані з вашим статусом захисту або вашим правом на роботу.

Корисні контакти:

- **Датська імміграційна служба (Udlændingestyrelsen)** – інформація про дозволи на проживання, процедури продовження та питання, пов'язані з наданням притулку.
<https://www.nyidanmark.dk/en-GB/Contact-us>
- **SIRI** – консультації щодо дозволів на роботу та документів для іноземних громадян.
<https://www.nyidanmark.dk/en-GB/Contact-SIRI>
- **Життя в Данії (Borger.dk)** – інформація про номери CPR, податкову реєстрацію та повсякденні адміністративні процедури.
<https://lifeindenmark.borger.dk/>
- **Данська рада з питань біженців (DRC)** – підтримка в інтеграції, юридичні консультації та допомога у вирішенні практичних питань для біженців та осіб, які шукають притулку.
<https://drc.ngo/>
- **Робота в Данії** – рекомендації для шукачів роботи, інформація про ринок праці та трудові права.
<https://workindenmark.dk/>

Ці служби можуть надати надійну інформацію, допомогти вам вирішити практичні проблеми та забезпечити розуміння і захист ваших прав під час роботи в Данії.

Поширені запитання

Багато біженців та осіб, які перебувають під захистом, мають схожі запитання щодо роботи в Данії. Нижче наведено відповіді на деякі з найпоширеніших запитань, пояснені у простій та практичній формі.

1. **Чи потрібний біженцям та особам, які перебувають під додатковим захистом, дозвіл на роботу в Данії?**
Ні. Ваш дозвіл на проживання вже включає право на роботу, і роботодавцям достатньо лише перевірити вашу дійсну картку проживання.
2. **Чи можуть особи, які перебувають під тимчасовим захистом, одразу почати працювати?**
Так. Тимчасовий захист надається разом із дозволом на проживання з обмеженим терміном дії, який включає дозвіл на роботу.
3. **Чи можуть особи, які шукають притулку, працювати в Данії?**
Працювати можуть лише особи, які шукають притулку, яким було надано спеціальний дозвіл на роботу для шукачів притулку. Без цього дозволу особам, які шукають притулку, заборонено працевлаштовуватися.
4. **Як дізнатися, чи включає мій дозвіл на проживання право на роботу?**
У вашій картці проживання буде вказано, чи дозволено вам працювати. Якщо вона дійсна та включає право на роботу, ви можете працювати легально.
5. **Чи потрібно мені поновлювати документи, щоб продовжувати працювати?**
Так. Якщо термін дії вашого дозволу на проживання або дозволу на роботу для осіб, які шукають притулку, закінчується, ваше право на роботу призупиняється до затвердження поновлення. Завжди починайте процедуру поновлення заздалегідь.
6. **Чи можу я вільно змінювати роботодавців?**
Якщо ви маєте статус біженця, додатковий захист або тимчасовий захист, ви можете вільно змінювати роботу. Особи, які шукають притулку, можуть це робити лише в тому випадку, якщо їхній дозвіл на роботу не прив'язаний до конкретного роботодавця або посади.
7. **Що станеться, якщо термін дії моїх документів закінчиться під час роботи?**
Ваш роботодавець може бути змушений призупинити ваше працевлаштування, доки ви не надасте доказ поновлення або не отримаєте новий дозвіл.
8. **Чи потрібен номер CPR для роботи?**
Так. Номер CPR та податкова картка є обов'язковими для всіх працівників у Данії.
9. **Що робити, якщо я загубив картку проживання або документи про надання притулку?**
Негайно повідомте про втрату та подайте заявку на заміну, оскільки ви повинні мати можливість підтвердити свою особу та право на роботу.

10. Де я можу перевірити офіційну інформацію про свої трудові права?

Усі офіційні оновлення та рекомендації публікуються Датською імміграційною службою:
<https://www.nyidanmark.dk/en-GB>

| Практичний контрольний список для біженців, які готуються до роботи

Цей перелік допоможе вам підготуватися до легального працевлаштування в Данії. Ви можете скористатися ним перед тим, як подавати заявку на роботу або починати нову посаду.

- Перевірте свій імміграційний статус і чи включає він дозвіл на роботу.
- Перевірте свою картку проживання або дозвіл на роботу для біженців, щоб переконатися, що вони дійсні та не прострочені.
- Підготуйте документи, що посвідчують особу, такі як паспорт, проїзний документ або національне посвідчення особи.
- Зберіть документи, що підтверджують ваше право на роботу, включаючи картку проживання або дозвіл на роботу для біженців.
- Переконайтеся, що у вас є номер CPR та податкова картка. Якщо ні, подайте заявку через сайт «Life in Denmark»: <https://lifeindenmark.borger.dk/>
- Зробіть паперові та електронні копії всіх важливих документів для власного архіву.
- Оновіть свою адресу в системі CPR, якщо ви переїжджаєте, щоб не пропустити листи про поновлення або офіційні повідомлення.
- Будьте готові пред'явити свої документи роботодавцям під час пошуку роботи.
- Якщо вам потрібна допомога з документами, правами на працю або проблемами з працевлаштуванням, зверніться до надійних організацій, таких як Данська рада з питань біженців або Work in Denmark.